

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Bajok a Műegyetemen*

Forrás: *Világ*

Byp.
(Helv)

1913 XI 1
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *378*

Hely

Idő *"1913"*

Személy

Helyszám

Bajok a Műegyetemen

Rajztermék az udvaron, a szertárban — A kilakoltatott titkár — Az utolsó udvar — Mi lesz három év múlva?

Budapest, október 31.

A budai Dunaparton, a Ferenc József-hid-től balra, az épülő Gellért-fürdő közvetlen közelében hatalmas telektömbön emelkedik a Műegyetem. Mi, fővárosiak, még megszoktuk, hogy „az új műegyetemnek”-nek mondjuk. Nekünk még ott a Múzeum-köruton van „a” Műegyetem, pedig ott már esztendő óta a Tudományegyetem bölcsészettudományi fakultása van. Mégis annak az épületnek az órája volt a műegyetemi óra, a budai épület az új Műegyetem. Valami nagyon nem is régi. Alig tíz éve, hogy tervezni kezdték, évekig épült és végleg és teljesen most múlt négy esztendeje, hogy a Műegyetem ott van. És ezen a négyesztendő vagy legjobb esetben hastesztendő Műegyetemen már bajok voltak és még nagyobb bajok lesznek és lehetnek. Hogy most, ebben a tanévben nincsenek bajok, az a Műegyetem mostani vezetőségének, főként Rados Gusztáv rektornak köszönhető. A Műegyetemnek, a mindössze négyesztendő Műegyetemnek az a baja, hogy *szük*. És minthogy a hallgatóság száma esztendőről-esztendőre folyton gyarapszik, nem is jövedőlés, csak egyszerű megállapítás, hogy jövőre még inkább *szük* lesz és két esztendő múlva még *szükebb*, ezt megállapítja maga a Műegyetem rektora. Felkerestük Rados Gusztáv műegyetemi tanárt, a Műegyetem ezidei rektorát s megkérdeztük őt a Műegyetem baja, a *tulzsufoltság* felől. A rektor részletesen, kimerítően beszélt a Műegyetemről,

azzal a szeretettel és egyben azzal a féltő gondal, amilyennel csak arról szólunk, ami szívbeli ügyünk, aminek felvirágzása, boldogulása erős, eleven vágyakozásunk. A Műegyetem *tulzsufoltságát* hoztuk előtte szóba.

— *Tulzsufoltság* — mondta — a szó igazi, eredeti értelmében ma még nincs a Műegyetemen. A Műegyetemen ma még minden hallgatónak van helye az előadáson is, a laboratóriumban is, a rajzteremben is és mindenkinek annyi hely jut, amennyire tanulmányi szempontból szüksége van. Ennélfogva ugyebár — egyelőre — nem lehet *tulzsufoltságról* beszélni.

— De ha már ezt így szóba hoztuk, hadd tegyek hozzá még valamit. A Műegyetem épülete, úgy, amint volt, nem lett volna elegendő a mai hallgatóság befogadására, illetőleg elhelyezésére és igenis *tulzsufolt* lehetne. *Nem volna például elegendő hely a hallgatóságnak rajztermekre, ha nem csináltunk volna helyet.*

— A mai rajztermék egyrésze nem rajzterem volt. Rajztermet rendeztünk be a geodéziai szertár egy részébe, hogy megkapjuk a kellő számú rajztermeket, ki kellett lakoltatnunk a Műegyetem titkárát és az ő lakását is átalakítottuk rajztermékké, azonfelül pedig van hat udvarunk, ezek közül befödünk kétötöt és ezekből is rajztermeket alakítottunk. Így aztán most elegendő a rajzterem az — idei esztendőre.

— A *jövő esztendőre még így sem lesz elég*. Egy csöppet sem akarok *tulzoltan* számítani, ennélfogva a jövő tanévre éppen csak annyi elsőéves hallgatót veszek fel, mint amennyi az idén volt: ezekből, ha levonom az idei negyedévesek számát, akkor az az eredmény, hogy *jövőre előreláthatólag ötszázzal*

fog gyarapodni a hallgatóság száma. Legalább ötszázzal. A Műegyetemen nem lehet úgy tenni, mint ahogy az egyetem jogi fakultásán uzus volt, talán még most is az, hogy a beiratkozott hallgatóságnak még a harmadrészét sem tudták befogadni a fakultás helyiségei. A műegyetemi hallgató muszáj, hogy eljárjon az előadásokra, a Műegyetem tehát kénytelen helyet adni minden hallgatójának. Annak az ötszáz hallgatónak az elhelyezéséről tehát, amennyivel jövőre minden bizonynyal több fog beiratkozni, már most kell gondoskodni. *Muszáj gondoskodni!* Én már gondoltam erre és megtaláltam a módját is. *Van még udvarunk, megint befödötünk kettőt és ezekből is rajztermeket csinálunk.* A kormány már tudja ezt és hozzá is járult, kell is, hogy januárban már hozzáfoghassunk a dologhoz, szeptemberben készen legyen minden, mert megakadni itt nem szabad, *enélkül pedig megakadnánk.*

— Ezzel a két udvarral, illetőleg ezeknek a befödésével aztán megint rendbejöttünk két esztendőre. Éppen csak két esztendőre, a harmadikra már nem elég ez sem, *több udvarunk pedig nincs befödni való.* Hat udvara van a Műegyetemnek, ezek közül az egyik afféle parádé-udvar, kell ünnepegekre, gyűlésekre, egyet pedig okvetlen meg kell hagyni udvarnak, hiszen — hogy egyebet ne mondjak — tűz is üthet ki s a tűzoltóságot ilyenkor csak be kell eresztetni valahová.

— Három esztendő múlva tehát már *udvart sem vehetünk elő, nem lesz.* Három esztendőre már *új pavillon kell.* És erről is már most kellene gondoskodni. Tettem is már jelentést a miniszteriumban, de nem kaptam megnyugtató választ. Olyan súlyos gazdasági válságot nyögünk, hogy *két-három esztendeig gondolni*

— Van azonban egyéb, ami bizony okoz legalább is kellemetlenséget. Hogy például a *második elektrotechnikai tanszéknek nincs laboratóriuma* s kénytelen igénybevenni az első tanszék laboratóriumát, hogy a mezőgazdasági kémia tanszéke is, a fizikai is vendégségbe jár, az egy csöppet sem ideális állapot. Ezen előbb segíteni kell. Ideig-óráig az ilyen állapot fenntartható, de ha soká tart, a studium vallhatja kárát.

— Ez a baj egyébként megmagyarázza a Műegyetem szorultságának egyik okát. Amióta a Műegyetem mai helyén van, *több tanszék létesült és ezek számára nincs még hely.* Van azután egy másik ok is, ez magyarázza a rajztermek hiányát. Amikor a mai épületet tervezték, a tervező a rajztermekre kijelölt egész terfogatot vette terve alapjául. Csakhogy azután az egyes termek mélysége nem lett elegendő s így hiába hosszabb egy-egy terem, ez a mélységet nem pótolja. Így aztán már eleve is kevesebb hallgató kapott helyet a készült rajztermekben, mint ahogy kalkuláltak.

— Volt még más baj is. Az épület háromemeletesnek volt szánva, úgy, hogy a padlásthelyiségek is rajztermek lettek volna, atelier-szerűen felülről kapva a világitást. Az építés azután valahogy tán ezt a szót használta, hogy „atelier“, a pénzügyminiszterium erre — vagy ki tudja miért — ezeket a felső rajztermeket *törölte az előirányzatból.* Akkor nem szóltunk ellene, akkor még nem okozott a dolog bajt, de ma kétezerhatszáz hallgató van a kétezer hallgatóra szánt műegyetemen s ma már megvan a baj.

sem akar a kormány nagyobb összeget igénylő befektetésre. Pedig egy új pavillon — legalább egy új pavillon — elengedhetetlenül szükséges lesz három esztendő múlva: Ha többet kapunk, annál jobb, el is kelne több hely, legalább megcsinálhatnók — a müncheni Deutsches Museum mintájára — *a technikai muzeumot,* amelynek a hallgatóság is nagy hasznát venné és amely egyébként is nagy szolgáltatokat tehetne.

— Ez a helyzet ma. Még egyszer mondom: ma még vagy ma már tulzsufoeltság nincs. A hallgatóságnak mindenre jutott hely. Sőt jutott hely az ifjuságnak arra is, hogy sportot műveljen, arra is — és ez a mi büszkeségünk —, hogy nyolcszáz hallgató itt a Műegyetemen kapja déli ellátását. *Huszanhat krajcárért* kap itt a hallgató jó ebédet. Ennek a menzának az alapját a műegyetemi tanárok vetették meg két évvel ezelőtt önkéntes adományokból s most is ők tartják fenn. A menza ott van a Műegyetemen, még erre is jutott hely. És hogy a geodéziai szertárból rajztermek céljaira elvettünk egy részt, az sem jelent még bajt, még a geodéziának sem. Amikor a mai Műegyetem létesült: a geodézia akkori professzora olyan szertárt kívánt és kapott, hogy egy százméteres egyenes vonalat lemérhessen. A szertár nem szenvedett, ha ebből a nagy térből most valamit kénytelen volt átengedni rajztermeknek. Így azonban — az idei évre és az udvarok befödésével — elég a rajzterem és mindössze azt kellett még tennünk, hogy a hallgatóságot két csoportra osztottuk be, akik különböző időben járnak a rajzterembe, kiki a maga kijelölt, számozott helyére. Nehézséget, fennakadást azonban ez nem okoz.